

Чому слід боятися граду?	83
Чому кучатам так легко вкулупитися з яйцями?	83
Чому вода вважається найдивовижнішою речовиною на Землі?	84
Чи можна тварин навчити розмовляти людською мовою?	85
Чому томи, хто чихає, бажають здоров'я?	85
Чому в монеті край з борознами?	86
Чому ліві і праві око бачать по-різному?	86
Чому заморожена жука кричаться?	87
Чому поплавець не тоне у воді?	87
Чому дачатки – рибки в клопчиках – блакитні?	88
Чи бачать микроби один одного?	89
Чи жарко тваринам утліку через волю?	89
Чому в дитині не болять голова?	90
Чому космонавти їдять спеціальну їжу?	90
Чому наш голос, записаний на плівку, звучить по-іншому?	91
Чому деякі рослини їдять комах?	91
Чому чарівники чаклують саме за допомогою чарівної палички?	92
Чому гірландська зламка XIX століття не могла було літати швидше?	92
Чому рослини ростуть утворю?	93
Чому смол-полоску мислять?	93
Як з'явився вислів «мору-зау»?	94
Як з'явився велосипед?	94
Як з'явилась кава?	95
Як з'явилася розчинна кава?	95
Як плаває плівець памутину?	96
Як з'явилася парасолька?	96
Як роблять папір?	97
Як з'явилася вітер?	97
Як з'явилися теплісні	98
Як вилася памутину?	98
Як працювали «Діно»?	98
Як котир впливає на людину?	99
Як з'явився літак?	100
Як сплячуться слони?	100
Як покочувати сніг в пустелі?	101
Як розчинялися перші люди?	101
Як з'явився слово «кама»?	102
Як люди дізналися про динозаврів?	102
Як з'явився вабленич про чорну кішку?	103
Як покочувати зліт?	104
Як утворилися гори?	104

Як утворилися мільони бульбашок?	105
Як працюють батареї?	105
Як маюються тварини та рослини?	106
Як утворилися тумани?	106
Як прокинути тримаються на пружинних опорах?	106
Як з'явилися оркани?	109
Як створилися міста?	109
Як забуваються довголіт?	110
Як поштовий голуб знаходить дорогу додому?	110
Як з'явилася телефонна встанка «Алло»?	111
Як утворилися замки вупіла?	111
Як бачить комар?	112
Як туман створює світ від опівки на папері?	113
Як живе воєна зрив?	113
Як і коли з'явилася математика?	114
Як тварини в пустелі втрачають слезу?	114
Як з'явився сандвич?	115
Як «розмовляють» мурахи?	115
Як живе сім'я?	116
Як з'явилася острів?	116
Як сплять дельфіни?	117
Як земліний черв'як допомагає людям?	117
Як з'явилася бутерброд?	118
Як сандвич та хот-дог?	118
Як придумали пластмасові пакети?	119
Як з'явився вислів «Клікс»-завжди правий?	119
Як роблять цукор?	120
Як обробляють алмази?	120
Як з'явилася олія?	120
Як одержують з винограду родзинки?	121
Як вудрили Новий Світ?	122
Як весільна сукня стала білою?	122
Як тварина Земуста?	123
Як одержують вазу?	124
Як стілки знаходять дорогу під час переїзду?	124
Як було винайдено повітряну кулю?	125
Як з'явився «Гонимий»?	125
Як покочувати сніг в пустелі?	126
Як з'явився «Гонимий»?	126
Як вигородували переможців древні Олімпіади?	127
Як тварини мислять?	127
Як створюються тварини?	128
Як держали жабів на борівчані?	128
Як гуси наділи перетворяться на мотельна?	129

Як і заводи з'явився історія рибі Пелопонну?	130
Як грейпфрут отримав свою назву?	130
Як з'явилася слово «жамука»?	131
Як «чуть» тварини?	131
Як сплять марафи?	132
Як мислять жол?	132
Як великий білий сніг пачає?	133
Як великий білий сніг пачає?	133
Як Нідерланди втратили Голландією?	134
Як і коли придумали лимонад?	134
Як винайшли окуляри?	135
Як утворилися пупок?	135
Як швидко велич у світ?	136
Як з'явилася дитина кубина?	137
Як з'явилася динія?	137
Як тварини обходяться без чистих зубів?	138
Як з'явилася гра «Дартс»?	138
Як віддалили гадюку від жука?	139
Як з'явилася колосина алмаза?	139
Як з'явилася колосина?	140
Як з'явилася кава?	140
Як з'явилася острів?	141
Як з'явилася цукор?	141
Заводи беруться бурлять?	142
Заводи в сирі друк?	142
Заводи разом картопля?	143
Заводи походять назви тварин?	143
Заводи беруться перли?	144
Заводи в кукурудзі така смішна назва?	144
Заводи беруться гриби?	145
Заводи у змії беруться отрута?	145
Як з'явився народився?	146
Як і як птах птах швидко за всіх?	146
Як птах найбільша?	147
Як перлина найбільша у світі?	147
Як найулюбленіший котр у світі?	148
Як був перший автомобіль?	148
Як були найдивніші дачка у Стародавньому Римі?	149
Як тварини могли дивитися за носом?	150
Як котр небо не падає планетах Сонячної системи?	150
Якми були перші кораблі?	151
Як користь найшвидше на Землі?	151
Як користь у позиванні?	152
Як фрукт найбільший у світі?	152
Як бували шифри?	153
Як і коли історія мовить	153

найбільші зуби?	153
Як і коли заводи гусячи?	154
Як споруда найвища на Землі?	154
Як океан найбільший?	155
Як рослини захищають паразитами?	155
Як саме рибине дерево в півночі?	156
Як риба не плаває?	156
Як два сараї були стовпцями деревами?	157
Як були перші літ?	157
Як траїна найвища у світі?	158
Як хвороби переносить комар?	158
Як тварини не болять зими?	159
Як місце односторо знаходиться в Берліні та Азі?	159
Як птахи не літають?	160
Як тварини «чують» тілом?	160
Як риб найбільша?	161
Як швидко у думки?	161
Як рибки як сонячним і місячним світлом?	162
Як тварин найвища, а не – найвища у світі?	162
Як тварин захищають «чотирикутні»?	163
Як сплять дачка патрості тварини?	163
Як і скільки миків односторо	164
Як і скільки миків односторо	164
Якми був перший годинник?	164
Якми був перший кіло?	165
Якми був перший пластмасовий «кован»?	165
Що таке зоопарк?	166
Що цікаво ми знаємо про банан?	166
Що таке бурштин?	167
Що таке «Собіанні вальси»?	167
Що таке пил і заводи він береться?	168
Що таке «паштетний молоко»?	168
Що таке «крокодиліві слизки»?	169
Що таке жул?	169
Що показували в перших фільмах?	170
Що таке «триофели»?	170
Що означає тварини?	171
Що означає рукописні дачка?	171
Що таке анюба?	172
Що тримає кішку на плаву?	172
Що таке парашут?	173
Що означає слово «календар»?	173
Що ми знаємо про рибу?	174
Що ми знаємо про малярки?	174
Що ми знаємо про котів?	175
Що їдять мурахи?	176

Чому каченята ходять за мамою гуськом, а курчата – юрбою?

Птахи

І качка, і курка належать до виююко-вих птахів. Їх пташенята – каченята і курчата – народжуються опушеними, зречими і з перших хвилини життя готові слідувати за матір'ю.

Головне завдання мами-качки – перевести своїх дітей в безпечне місце. Як правило, це водоймище, де пташенята можуть знайти корм, а також при нападі хижаків пірнути під воду і потім скочитися в заростях очерету. Хоча качки – водоплавні птахи, вони нерідко будують гнізда поцалі від води. Наприклад, поширена в містах крива відкладає яйця в гнізда, побудовані на пустирях, а також у старі воронічі гнізда в кронах дерев. Після появи на світ пташенята повинні дістатися до води, нерідко – за кілька кілометрів, в тому числі крізь густі зарості трави. Каченя, що загубилося, приречене на загибель. Тільки рукавичень гуськом, каченята здатні не заблукати. Також гуськом або шільним табунцем каченята слідом за матір'ю долають простір відкритої води і розосереджуються, тільки досягаючи краю очерету.

На відміну від качки, курка не водить своїх пташенят на велику відстань. Вона веде выводок по траві, показуючи пташеняткам доступні їм корми. Оточуючи курку або слідуючи за нею розсіяною групою, курчата годуються і знайомляться з навколишнім світом. При цьому вони пізнають, даючи знати про своє місцезнаходження і мамі, і своїм побратимам. Забарившись за синьими братами і сестрами, курчата можуть залишитися голодними, і тому рідко бігають одини за одним.

Чому кров на аналіз беруть з безіменного пальця?

Людина

Подушечки пальців доступні, не мають волосового покриття, багаті судинами, їх легко знезаразити, а при необхідності і здавити. Шкіра на безіменному пальці тонша, ніж на великому, вказівному і середньому, і має менше нервових закінчень, в тому числі болювих рецепторів. Мізинець же тісно пов'язаний із зап'ястям, тому при занесенні інфекції в рану на мизинці запалення може поширитися до літньої кисти.

Чому не втомлюються ноги у тварин, які сплять стоячи?

Тварина

Це явище вивчалось в основному на конях. Як виявилось, в їх колінному суглобі є механізм, який фіксує ногу у випрямленому положенні, що дозволяє коню стояти не напружуючи м'язів. Статичний кінч час від часу переступає з ноги на ногу (можливо, не прокидаючись), щоб кров не застоювалась у венах і кімички не набрякали. А якщо є можливість, коні сплять лежачи, і в цьому положенні у них бувають періоди «швидкого сну» (зі сновидіннями), під час яких м'язи тіла повністю розслаблюються. На відміну від коней дорослі слони майже ніколи не сплять лежачи, тільки дитинчата. Однак у слонів пристосування до сну стовечі вивчені мало.

Чому сніг скрипить під ногами?

Сніг складається з крижаніх кристалів – сніжинок. Між ними багато повітря. Під тиском сніг ущільнюється, повітря з нього видавлюється, сніжинки труться одна об одну і ламаються, видаючи при цьому звуки, які сприймаються як скрип. Але звуки чутні не завжди. Коли мороз не дуже сильний, поверхня сніжинки укрита тонким шаром рідкої води. При температурі близько -10 °C його товщина становить всього один молекулярний шар, а при -1 °C вона в сотні разів більша. Вода глушить звук ламаючих кристалів, тому гучний скрип чути тільки в морозну погоду. Часто помилково вважають, ніби вода на сніжинках утворюється через зниження температури плавлення, коли сніг здавлюють. Розрахунки, однак, показують, що цей ефект занадто малий для того, щоб заглушити скрип снігу при слабкому морозі. По-стійна ж присутність мінусового за товщиною рідкого шару на поверхні сніжинки призводить ще й до того, що вони замерзають. У пухлястого снігу, який щойно випав, зв'язки між кристалами слабкі, а у злежалого насту – міцні. Їх руйнування теж породжує звуки, але нижчі. Вони сприймаються не як скрип, а скорше як шурхіт і хрускіт, і їх чути навіть при температурі, близькій до нульової.

Природа

Чому буває веселка?

Дуже часто після літнього дощу на небі з'являється різнобарвна веселка. Адже веселка – це і є сонячний промінь. Він проходить через дощові краплі, як крізь призми, переломлюється і відбивається на протилежному боці неба у вигляді величезної різнобарвної дуги. Ось чому можна сказати, що створили веселку сонячні промені й дощові краплі. Звичайно сонячний промінь і дощові краплі створюють за раз одну веселку, та й то не часто. Але буває, що усім на радість та подив у небі відразу з'являються дві веселки. Одна з них більш яскрава, інша – блідіша. Це буває у тих рідкісних випадках, коли сонячний промінь двічі відбивається в краплях води. Ще рідше на небі переливаються відразу цілих чотири або п'ять веселок. Це трапляється тільки над великими річками, озерами, затоками, оскільки тут відбувається складне відбиття сонячних променів від води.

Цікавий факт: іноді веселку можна побачити вночі, коли після дощу через хмарі витірає місяць. У його тьмяних променях теж народжується місячна веселка, зрештою, не така яскрава, як сонячна. І найбільш дивовижне – це веселка впацю!

Природа

Чому дзижчать жуки?

Усі ми, звичайно, чули, як жуки дзижчать. А ось як і за допомогою чого вони це роблять? Спеціального органа для дзижчання у жуків немає. Якщо уважно прислухатися й поспостерігати за жуками, то стане помітно, що дзижчать вони тільки тоді, коли літають. Іхні маленькі крильця змащують сотні разів на секунду! Тому й створюється цей звук, що дзижчить.

За таким же принципом дзижчать і всі інші комахи.

Комахи

Чому огірки бувають гіркі?

Огірок – тітка й прихвильва рослина. Огірок родом із вологих тропічних лісів Індії. У природних умовах він росте у тіні дерев, практично не бачить прямих сонячних променів; вологі він одержує більш ніж достить – з росними тропічними дощами; а з різким щільним зниженням температури, характерним для нашої смуги, дивний огірок зовсім незнайомий. Тому він не любить як занадто жарку й суху погоду, так і холод, а також різкі температурні перепади. Ці умови є для огірка стресовими, і в якості захисту він починає виробляти спеціальну агістресову речовину – кукурбітацин. Саме ця речовина й надає огіркам гіркого смаку. Вона зосереджена головним чином у шкірці огірка, біля плодоніжки.

Цікавий факт: незважаючи на незриваний смак, кукурбітацин не шкідливий, а, навпаки, шкідливий. Наприклад, він має здатність притримувати ріст злоякісних пухлин, сповільнює роботу підшлункової залози, печінки, кишечника.

Рослини

Чому в павича такий чудовий хвіст?

Чудовий хвіст є не в усіх павичів, а тільки у самців. Павич-самець демонструє його перед самкою в період залицяння, провертаючи увагу і виконуючи танок. Так павич переконає її, що він найкрасивіший. Багато хто зник вважати, що чудове пір'я – це хвіст павича, але це не так. Пір'я не належить до тієї ж частини тулуба й спини. Хвіст знаходиться за цими пір'ями й підтримує їх.

Птахи